

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

Številka: 3061-17/2023-20

Datum: 11. 9. 2023

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska 58, 1000 Ljubljana, izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Matvoz kot predsednik senata ter mag. Mirjana Rozman, Istock Prodan in mag. Rene Redžič kot člani senata, na podlagi 12. in 32. člena v povezavi s tretjim odstavkom 78. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljnjem besedilu: ZPOMK-2) v zadevi presoje priglašene koncentracije podjetij INEOS Enterprises Holdings II Limited, Anchor House 15-19 Britten Street, Chelsea, London, Združeno Kraljestvo, SW3 3 TY, ki ga zastopa direktor Andrew Brown in ki ga po pooblastilu zastopa odvetniška družba Odvetniki Šelih & partnerji, o.p., d.o.o., Komenskega ulica 36, 1000 Ljubljana, ter Eramet Titanium & Iron AS Naustbakken 1, 5770 Tyssedal, Norveška, ki ga zastopa Luiz Rodrigues Ramos, generalni direktor, na zahtevo, na nejavni seji dne 11. 9. 2023 naslednjo

ODLOČBO

- 1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence koncentraciji pridobitve kontrole podjetja INEOS Enterprises Holdings II Limited, Anchor House 15-19 Britten Street, Chelsea, London, Združeno Kraljestvo, SW3 3 TY, nad podjetjem Eramet Titanium & Iron AS Naustbakken 1, 5770 Tyssedal, Norveška, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.**
- 2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.**

O b r a z l o ž i t e v :

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

- Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), je dne 25. 7. 2023 prejela priglasitev koncentracije podjetij INEOS Enterprises Holdings II Limited, Anchor House 15-19 Britten Street, Chelsea, London, Združeno Kraljestvo, SW3 3 TY (v nadaljevanju: INEOS ali priglasitelj), in Eramet Titanium & Iron AS Naustbakken 1, 5770 Tyssedal, Norveška (v nadaljevanju: ETI).² Koncentracijo je priglasilo podjetje INEOS.
- Priglasitelj je kot kupec podjetju Eramet Mineral Sands kot prodajalcu v skladu z zavezujočo ponudbo nepreklicno ponudil, da sam ali preko povezanega podjetja kupi celotni izdani delniški

¹ Uradni list RS, št. 130/22.

² Dokument št. 3061-17/2023-1.

kapital podjetja ETI, pod pogoji navedenimi v Pogodbi o prodaji in nakupu družbe ETI, katere osnutek je priložen k zavezujoči ponudbi in ki jo bosta stranki sklenili po pridobitvi dovoljenja s strani Agencije. S tem bo priglasitelj pridobil izključno kontrolo nad ciljno družbo v smislu prvega odstavka 9. člena ZPOMK-2³

3. Podjetje INEOS Enehrprises Holdings II Limited je ustanovljeno po angleškem pravu s sedežem v Londonu. Spada v skupino INEOS, ki je svetovni proizvajalec različnih kemikalij, vključno s petrokemikalijami, posebnimi kemikalijami in proizvodi iz nafte. Izdelki podjetja INEOS se uporabljajo v avtomobilski, kemični industriji, gradbeništvu, kozmetični, medicinski in farmacevtski industriji, papirni industriji, tekstilni industriji, proizvodnji plastike, za biogoriva in v številnih drugih industrijah⁴. Skupina INEOS ima v lasti tudi obrat za proizvodnjo titanovega dioksida, ki se nahaja v ZDA, kjer tudi prodaja večino proizvedenega titanovega dioksida. Priglasitelj navaja, da INEOS na evropskem trgu prodaja zgolj omejene količine titanovega dioksida, medtem ko ga na območje Republike Slovenije po podatkih iz dopolnitve priglasitve ne dobavlja⁵.
4. Podjetje ETI s sedežem na Norveškem, je bilo pred izvedbo priglašene koncentracije v izključni lasti podjetja Eramet Mineral Sands, slednji pa v izključni lasti podjetja Eramet S.A., ki kotira na pariški Euronext borzi. Dejavnost podjetja ETI je rudarjenje in proizvodnja različnih titanonosnih rud. Podjetje proizvaja in dobavlja (i) kloridno rudo (kloridna žindra uporabna kot vhodna surovina za pridobivanje TiO₂ s postopkom na osnovi kloriranja) in sulfatno rudo ter drobne kloridne frakcije uporabne kot vhodna surovina za pridobivanje TiO₂ s sulfatnim postopkom in (ii) surovo železo, ki se prodaja livarnam duktilnega železa. Podjetje ETI je v letih 2021 in 2022 na upoštevanih trgih na območju Republike Slovenije ustvarilo promet v pretežni meri s prodajo drobnih kloridnih delcev (angleško chloride fines) uporabnih pri postopku pridobivanja titanovega dioksida po sulfatnem postopku in s prodajo surovega železa.
5. V skladu s prvim odstavkom 67. člena ZPOMK-2 morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe ali objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za priglasitev teči s prvim od teh dogodkov. Priglasitev mora vsebovati vse elemente, ki jih natančneje določa Uredba o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije podjetij.⁶ Ker je bila priglasitev nepopolna, jo je priglasitelj na zahtevo Agencije dopolnil 17. 8. 2023⁷ in 21. 8. 2023⁸, s čimer je le-ta postala popolna.
6. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁹ je bila dne 25. 7. 2023 plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR.¹⁰
7. Priglasitelj je podal tudi gospodarsko utemeljitev koncentracije in navedel, da priglašena koncentracija sledi pretekli in sedanji prevzemni strategiji podjetja INEOS. Prav tako namerava podjetje INEOS izkoristiti svoje bogate izkušnje na področju proizvodnje in na področju kemikalij. Po izvedeni koncentraciji pričakuje tudi sinergije, ki naj bi jih ustvarilo s svojim poznavanjem delovanja, skupnim znanjem ter najboljšimi praksami za doseganje varnosti in zanesljivosti. Priglasitelj še navaja, da bodo podjetju ETI po izvedeni koncentraciji na voljo centralni viri skupine INEOS za nabavo, IT, pravne in finančne zadeve¹¹.

³ Dokument št. 3061-17/2023-1

⁴ Dokument št. 3061-17/2023-1.

⁵ Dokument št. 3061-17/2023-6.

⁶ Uradni list RS, št. 36/09 in 3/14.

⁷ Dokument 3061-17/2023-6.

⁸ Dokument 3061-17/2023-10.

⁹ Uradni list RS, št. 106/10 - upb, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO.

¹⁰ Dokument št. 3061-17/2023-1, Priloga 4.

¹¹ Dokument št. 3061-17/2023-1.

II. PODREJENOST ZPOmK-2

A. Koncentracija in preseganje pragov po prvem odstavku 66. člena ZPOmK-2

8. Podlaga za zadevno koncentracijo je sklenitev zavezujoče ponudbe na podlagi katere je priglasiatelj kot kupec podjetju Eramet Mineral Sands kot prodajalcu nepreklicno ponudil, da sam ali preko povezanega podjetja kupi celotni izdani delniški kapital podjetja ETI pod pogoji iz Pogodbe o prodaji in nakupu družbe ETI, katere osnutek je priložen k zavezujoči ponudbi¹².
9. Takšna pridobitev kontrole nad podjetjem pomeni koncentracijo v smislu druge alineje prvega odstavka 9. člena ZPOmK-2, ki določa, da gre za koncentracijo pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer ko eno ali več podjetij bodisi z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij.
10. Iz priglasiatve¹³ izhaja, da je podjetje INEOS skupaj s podjetji v skupini v letu 2022 na trgu Republike Slovenije ustvarilo okvirno ██████████ EUR letnega prometa, letni promet, ki ga je v istem letu na trgu Republike Slovenije ustvarilo podjetje ETI, pa je znašal ██████████ EUR. Navedeno pomeni, da je v obravnavanem primeru presežen prag 35 mio EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 66. člena ZPOmK-2, ter hkrati prag 1 mio EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 66. člena ZPOmK-2.
11. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-2 in s tem obveznost priglasiatve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru zadevne koncentracije sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je priglašena koncentracija podrejena določbam ZPOmK-2.

B. Pristojnost Agencije

12. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij¹⁴ (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah) nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenci za katero koli koncentracijo z razsežnostmi EU. Dolžnost Agencije¹⁵ je torej, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.¹⁶
13. Iz predloženih finančnih podatkov priglasiatelja je razvidno, da je skupni promet ciljne družbe na ravni skupnosti manjši od 250 milijonov (2022: okvirno ██████████ EUR). Prav tako je promet ciljne družbe manjši od 25 milijonov EUR v vsaj treh državah članicah¹⁷ s čimer niso preseženi pragovi glede prometa ciljnega podjetja iz drugega in tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah.
14. Glede na vse zgoraj navedeno je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence na podlagi nacionalnega prava o konkurenci na Agenciji.
15. Pri presoji koncentracije je Agencija najprej ugotavljala, ali prihaja do horizontalnega ali vertikalnega prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ali delov podjetij, na

¹² Dokument št. 3061-17/2023-1 in Dokument št. 3061-17/2023-6.

¹³ Dokument št. 3061-17/2023-1.

¹⁴ UL L 24, 29.1.2004, str. 1–22.

¹⁵ Dolžnost izhaja tako iz načela lojalnosti iz tretjega odstavka 4. člena Pogodbe o EU (UL C 326, 26.10.2012), kot tudi iz 21. člena Uredba ES o združitvah.

¹⁶ Glej sodbo Sodišča EU z dne 14. julija 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zodl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

¹⁷ Dokument št. 3061-17/2023-1.

katerem od trgov, kjer le-ta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

III.1 Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg in upoštevni geografski trg

16. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg je v skladu s 7. točko 3. člena ZPOmK-2, definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg.
17. Agencija ugotavlja, da podjetji ne poslujeta na istih upoštevnihih trgih, temveč je podjetje ETI dejavno na predhodnem trgu kloridnih surovin z visoko koncentracijo titanovega dioksida, podjetje INEOS pa na nadaljnjem vertikalno povezanem proizvodnem trgu titanovega dioksida. Podjetje INEOS je v letu 2022 nabavilo približno ■ % vseh izdelkov podjetja ETI, oziroma ■ % kloridne žilindre (merjeno vrednostno), ki jo podatkih priglasitelja uporabljajo kot vhodni material za izdelavo titanovega dioksida po postopku na osnovi kloriranja¹⁸.
18. Priglasitelj je v zvezi z opredelitvijo upoštevnihih proizvodnih trgov v priglasitvi navedel proizvodna trga kloridnih surovin in trg za pigment TiO₂, oba geografsko opredeljena širše od nacionalnega trga pri čemer navaja, da je Evropska komisija analizirala obseg upoštevnihih geografskega trga za kloridne surovine in TiO₂ vsaj na območju EGP¹⁹, medtem ko je nemški konkurenčni urad trg za kloridne surovine obravnaval kot svetovni trg²⁰.
19. V zvezi z opredelitvijo upoštevnihih proizvodnega trga kloridnih surovin se priglasitelj sklicuje na prakso Evropske komisije in nemškega nacionalnega organa za konkurenco, ki sta razlikovala med (i) proizvodnimi trgi za titanonosne rude, ki se uporabljajo v postopkih na osnovi kloriranja in (ii) titanonosne rude, ki se uporabljajo v postopkih z žveplovo kislino²¹. V zvezi s titanonosnimi rudami, ki se uporabljajo v postopkih na osnovi kloriranja (ta postopek uporablja podjetje INEOS v svojem obratu) je nemški konkurenčni urad opredelil širok proizvodni trg za kloridne surovine z visoko koncentracijo titanovega dioksida²². Ta trg naj bi vsaj obsegal sintetični in naravni rutil, kloridno žlindro, levkoksen in nadgrajeno kloridno žlindro, priglasitelj pa navaja, da bi bil lahko del istega trga tudi kloridni ilmenit²³. Evropska komisija je pretehtala širše opredelitve proizvodnega trga, bodisi za vse titanonosne rude ali samo za kloridne titanonosne rude, ter ožje opredelitve proizvodnega trga, ki vključujejo ločene trge za vsako posamezno titanonosno rudo, vendar je na koncu pustila vprašanje glede dokončne opredelitve trga odprto.²⁴
20. Proizvodne trge za dobavo titanovega dioksida je Evropska komisija razdelila glede na končno uporabo. Razlikovala je med (i) pigmentom iz TiO₂, ki se uporablja za množično uporabo (kjer so vključeni premazi in plastika) in (ii) pigmentom TiO₂, ki se uporablja za druge namene. Kar zadeva TiO₂ za množično uporabo, ki je predmet proizvodnje podjetja INEOS, priglasitelj navaja, da

¹⁸ Dokument št. 3061-17/2023-6.

¹⁹ Evropska komisija, sklep z dne 4. 7. 2018, M. 8451 – Tronox/Cristal, 487. odstavek.

²⁰ Sklep z dne 21. 11. 2016, B1-150/16 Iluka Investments (BVI) Limited/Sierra Rutile Limited, 26 str.

²¹ Evropska komisija sklep z dne 4. 7. 2018, M. 8451 – Tronox/Cristal, 471. odstavek; sklep nemškega nacionalnega urada za varstvo konkurence z dne 21. 11. 2016, B1-150/16- Iluka investments (BVI) Limited/Sierra Rutile Limited, 60. odstavek.

²² Sklep nemškega nacionalnega urada za varstvo konkurence z dne 21. 11. 2016, B1-150/16 – Iluka investments (BVI) Limited/Sierra Rutile Limited, 60. odstavek in naslednji.

²³ Sklep nemškega nacionalnega urada za varstvo konkurence z dne 21. 11. 2016, B1-150/16 – Iluka investments (BVI) Limited/Sierra Rutile Limited, 62. odstavek in naslednji.

²⁴ Evropska komisija, sklep z dne 4. 7. 2018, M. 8451 – Tronox/Cristal, odstavek 479, Evropska komisija odločba z dne 3. decembra 2003, COMP/M. 3276-Anglo/American/Kumbra resources, odstavki 11-14.

Evropska komisija trga ni nadalje delila glede na to, ali se proizvaja s postopkom na osnovi kloriranja ali s postopkom z žvepleno kislino²⁵.

21. Glede na to, da v primeru priglašene koncentracije ni izkazan sum glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence niti ob najožji opredelitvi upoštevni proizvodnih/storitvenih trgov, Agencija ni dokončno opredelila proizvodnih / storitvenih trgov. Prav tako ni potrebna dokončna opredelitev upoštevni geografskih trgov, saj ne glede na to, ali bi upoštevni geografski trg opredelili ožje ali širše, ne bi bil izkazan sum glede skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence.

III.2 Presoja koncentracije

22. Priglasitelj je navedel, da podjetje INEOS večino titanovega dioksida proda v ZDA in v zelo omejenem obsegu na evropski trg, medtem ko ga na območje Republike Slovenije ne dobavlja in ga nikoli ni dobavljalo, temveč je na območju Republike Slovenije dejavno preko dobave drugih vrst izdelkov. Večino prodaje podjetja INEOS v Sloveniji predstavlja prodaja dizelskega goriva preko podjetja PetrolINEOS²⁶. Dizelsko gorivo, ki ga prodaja PetrolINEOS, se uporablja kot gorivo za vozila in/ali generatorje. Velik delež priglasiteljeve prodaje v Sloveniji predstavlja prodaja oddelka oz. divizije INEOS Styrolution, ki je leta 2022 s prodajo posebnih plastičnih mas na osnovi stirena ustvarila približno ██████████ EUR prihodkov. Ti izdelki vključujejo vrste akrilonitril-butadien-stirena (ABS), polistirena (PS) in stiren-akrilonitrilnih (SAN) smol, ki se uporabljajo v proizvodnji gospodinjskih aparatov in bele tehnike. Te izdelke je priglasitelj prodajal tako neposredno kupcem (proizvajalcem bele tehnike) kot tudi distributerjem specialnih kemikalij v Sloveniji. Drugi izdelki, ki jih je priglasitelj prodajal v Slovenijo, vključujejo fenol in aceton, ki se uporabljata pri proizvodnji fenolnih smol²⁷, ter okso-alkohole, ki so vmesni kemični proizvodi, uporabni v veliko končnih izdelkih, vključno s proizvodnjo plastike, plastifikatorjev in farmacevtskih izdelkov²⁸.
23. Podjetje ETI je na območje Republike Slovenije v predhodnem letu dobavljalo titanonosne surovine, uporabne v postopkih pridobivanja titanovega dioksida skozi sulfatni postopek (t.i. drobne kloridne delce (angleško chloride fines)). Priglasitelj navaja, da INEOS za proizvodnjo TiO₂ kupuje in uporablja mešanico kloridnih surovin, vključno s kloridno žlindro kot vhodno surovino, ki jo med drugim nabavlja tudi pri ETI. Vendar INEOS pri proizvodnji TiO₂ v ZDA uporablja postopek na osnovi kloriranja, kar pomeni, da ne uporablja in ne more uporabljati drobnih kloridnih delcev (ki jih podjetje ETI dobavlja na območje Slovenije), ker je velikost delcev premajhna in vpliva na pretok zraka v postopku. Zaradi navedenega po izvedbi koncentracije ne bo imelo združeno podjetje nobene spodbude, da bi preprečilo dobavo kloridnih delcev (angleško chloride fines) proizvajalcem TiO₂ na območju Republike Slovenije.
24. Na osnovi zgoraj navedenega Agencija ugotavlja, da se dejavnosti priglasitelja in prevzetega podjetja horizontalno in vertikalno na območju Republike Slovenije ne prekrivajo in niso tesno povezane z dejavnostjo prevzetega podjetja, ker podjetje INEOS na območje Republike Slovenije ne dobavlja titanovega dioksida, podjetje ETI pa na območje Republike Slovenije v pretežni meri dobavlja drobne kloridne delce, ki jih podjetje INEOS ne uporablja v svojem proizvodnem procesu²⁹.
25. Iz navedenega je razvidno, da se dejavnosti udeležencev koncentracije in z njimi povezanih podjetij na slovenskem trgu ne prekrivajo in zato ne prihaja do sprememb tržnih deležev. Predmetna koncentracija ne bo privedla do zmanjšanja učinkovite konkurence na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zato ji Agencija v skladu s tretjim odstavkom 70. člena ZPOmK-2 ne

²⁵ Evropska komisija, sklep z dne 10.9.2014, M.7061-Huntsman Corporation/Lastniški deleži družbe Rockwood Holdings, 494. odstavek in naslednji.

²⁶ Priglasitelj navaja, da je priglasiteljev delež v prihodkih v letu 2022 znašal približno ██████████ EUR.

²⁷ Fenolne smole se uporabljajo v končnih izdelkih bele tehnike in avtomobilske industrije.

²⁸ Dokument št. 3061-17/2023-10.

²⁹ Dokument št. 3061-17/2023-1 in Dokument št. 3061-17/2023-6.

nasprotuje in ugotavlja, da je skladna s pravili konkurence.

IV. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

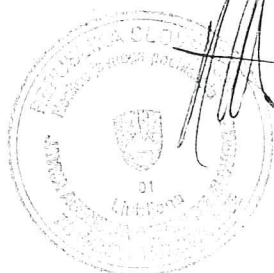
26. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku³⁰ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodila:
Jasna Tjaša Petan

Andrej Matvoz
PREDSIEDNIK ŠENATA

Vročiti:

- INEOS Enterprises Holdings II Limited, Anchor House 15-19 Britten Street, Chelsea, London, Združeno Kraljestvo, SW3 3 TY – **osebno po ZUP, po pooblaščenju:** Odvetniki Šelih & partnerji, o.p., d.o.o., Komenskega ulica 36, 1000 Ljubljana.

Vložiti:

- Zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

³⁰ Uradni list RS, št. 24/06 – upb, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – Zdeb.